

Бібліотека Одеської державної академії будівництва та архітектури

Академічна доброчесність

Одеса - 2025р.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Закон України «Про освіту» (ст. 42)

Закон України «Про вищу освіту» (ст. 58)

Закон України «Про фахову передвищу освіту» (ст. 24)

Цінності академічної доброчесності

Чесність

Академічні спільноти доброчесності просувають істини й знання через інтелектуальну та особисту чесність у процесі навчання, викладання, наукових досліджень і надання сервісів по дорученню адміністрації

Довіра

Академічні спільноти доброчесності стимулюють і покладаються на клімат взаємної довіри. Клімат заохочує і підтримує вільний обмін ідеями, який у свою чергу дає можливість науковим пошукам реалізуватися найповнішою мірою

Справедливість

Академічні спільноти доброчесності встановлюють чіткі й прозорі очікування, стандарти й практики для підтримання справедливості у стосунках між студентами, викладачами та адміністративним персоналом

Повага

Академічні спільноти доброчесності цінують інтерактивну, кооперативну та партисипативну природу навчання і пізнання. Вони шанують та вважають за належне розмаїття думок та ідей

Відповідальність

Академічні спільноти доброчесності покладаються на принципи особистої відповідальності, що підсилюються готовністю окремих осіб і груп подавати приклад відповідальної поведінки. Підтримують взаємно узгоджені стандарти, а також вживають належних заходів у випадку їхнього недотримання

Мужність

Для розбудови й підтримання академічних спільнот доброчесності потрібно більше, ніж просто вірити в фундаментальні цінності. Трансформація цінностей від розмов про них до відповідних дій, їхнє відстоювання в умовах тиску і труднощів потребує рішучості, цілеспрямованості і мужності

Принципи академічної доброчесності

- верховенство права;
- демократизм;
- чесність, порядність та справедливість;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- об'єктивність та неупередженість;
- відкритість і прозорість;
- спільна та індивідуальна відповідальність за результати діяльності;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

**Дотримання
академічної
доброчесності
передбачає:**

1

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей

2

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

3

надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність

4

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти

5

об'єктивне та справедливе оцінювання здобувачів освіти

**Дотримання
академічної
добросовісності
здобувачами
освіти передбачає:**

1

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей)

2

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей

3

дотримання норм законодавства про авторське прав

4

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- **Самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових;
- **Фабрикація** – фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- **Списування** – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- **Хабарництво** – **надання** (отримання) учасником освітнього процесу чи **пропозиція** щодо надання (отримання) **коштів**, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі;
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Поняття плагіату, види і типи

ст. 50 Закону України «Про авторське право та суміжні права»

Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору

ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Вирізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

1. Дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело;
2. Перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту
3. Використання інформації з джерела без посилання на це джерело;
4. Подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання

Виключення, які не є плагіатом:

- ✓ загально відомі знання;
- ✓ загально відомі факти;
- ✓ ідіоми;
- ✓ ідеї або визначення, що широко розповсюджені та відомі;
- ✓ перефразування своїми словами фрази при перекладі з діалекту чи іншої мови, якщо не існує широко відомої фрази чи прийнятого офіційного перекладу;
- ✓ повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;
- ✓ твори народної творчості (фольклору);
- ✓ видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру
- ✓ державні символи України, державні нагороди, символи та знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань тощо.
- ✓ грошові знаки;
- ✓ розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонних довідників та інших аналогічних баз даних
- ✓ також не є плагіатом опублікування анонімного твору під власним іменем, так як у цьому випадку на анонімний твір авторське право не поширюється.

Цитування, оформлення посилань

ст. 1 Закону України «Про авторське право та суміжні права».

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Правила цитування

Бібліографічне посилання

— сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний в тексті документа інший документ, необхідних і достатніх для його загальної характеристики, ідентифікації та пошуку.

Цитування має використовуватися у всіх випадках, коли в роботі використовуються дані, взяті зі сторонніх джерел, а не отримані або створені безпосередньо автором.

Порушення вказаних нижче правил і їх недотримання має розцінюватися як плагіат

- ✓ якщо думка автора наводиться дослівно, то її слід взяти в лапки;
- ✓ якщо цитується великий уривок тексту, то він може не братися в лапки, натомість виділяється або відбивається від решти тексту певним способом (набирається іншим кеглем, шрифтом, накресленням, відбивається від основного тексту більшими абзацними відступами тощо);
- ✓ допускається скорочення цитати, яке не веде до викривлення думки автора. Місце скорочення має бути відзначене в цитаті квадратними дужками з трикрапкою всередині;
- ✓ допускається перефразування цитати, зміна словоформ чи відмінків певних слів. В такому разі, цитата в лапки не береться, але в квадратних дужках обов'язково ставиться посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаної літератури, який додається до роботи);
- ✓ в списку використаної літератури завжди слід вказувати навіть ті джерела, які використовувалися під час підготовки роботи і вивчення теми, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел в роботі нема.

Програми перевірки наукових робіт на плагіат

Антиплагіатна інтернет-система StrikePlagiarism.com – це онлайн інструмент, створений для перевірки текстових документів. Користувачі, яких призначає керівництво вищого навчального закладу (далі ВНЗ), отримують індивідуальні, захищені паролем облікові записи. Компанія Plagiat.pl, міжнародним брендом якої є StrikePlagiarism.com, була заснована у червні 2002 р.

StrikePlagiarism.com

ORIGINALITY IS A VALUE

За порушення академічної доброчесності можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

здобувачі освіти

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Забезпечення академічної добročесності

Дякуємо за увагу!